

El Servei de Premsa

Ernest Udina

vançant-se ja a aquesta formulació, el President de la Diputació de Barcelona, Francesc Martí,

pronunciava aquestes paraules el dia de la seva elecció com a President, 2 de maig de 1980, davant el ple de la Corporació: "Comencem ara una altra etapa, la que esperem que sigui pràcticament la darrera de les Diputacions. Aquestes representen un dels símbols més clars de l'estructuració provincialista del nostre territori com a imposició d'una visió centralista de l'Estat. Reuneixen, per altre costat, una sèrie de serveis d'incidència molt directa sobre els ciutadans i unes possibilitats d'inversió que contribueixin a pal·liar desequilibris entre municipis i entre comarques. El volum d'aquesta Corporació fa imprescindible una gestió acurada i planificada, a la vegada que transparent i democràtica. La gran xacra de les Diputacions ha acostumat a ésser la manca d'una política de realitzacions a les comarques amb criteris objectius i prioritaris ben definits. Normalment s'ha emprat el clientelisme i el repartiment benèfic al voltant dels nuclis de poder local i no s'ha pensat en termes d'estímul a les mancomunitats de municipis ni en cap política que pugui formar el nucli d'un primer poder comarcal. Al contrari, la falta de criteris en l'ajut als municipis comportà fins i tot elements de competència i insolidaritat entre ells mateixos. És per això que, fins a la data, Diputacions i poder comarcal han estat antitètics, i la supervivència de les primeres genera unes relacions que dificulten el segon".

La Llei del Parlament de Catalunya de 10 de desembre de 1980 estableix la transformació de les Diputacions en un triple sentit: enfortiment de la vida municipal, institucionalització administrativa de les comarques, i establiment d'entitats supracomarcales que s'adaptin millor que les províncies a les necessitats de la societat catalana actual. En la dita Llei, les paraules "territorial", "local", "municipal", "comarcal", apareixen nomenades més de trenta vegades, i es dona als futurs Consells Territorials, substituïts de les Diputacions, la següent definició: "Els Consells Territorials són Corporacions Públiques de naturalesa local integrades per representants de cadascuna de les comarques establertes en la divisió territorial de Catalunya, aprovada per decret del Consell Executiu de la Generalitat del 27 d'agost de 1936."

Vet-aquí tot un programa que, en el seu primer any, la nova Diputació de Barcelona —prenent el relleu d'una etapa de més de dos anys i mig en la qual assegurà sobretot la infraestructura indispensable per a posar els fonaments administratius de la Generalitat sota la Presidència de Josep Tarradellas— ha aconseguit amb nombroses realitzacions, amb la consciència que si en tot Estat democràtic apareix com un pilar indispensable l'acció dels organismes

intermedis entre Estat, poder polític, i Ajuntament, poder local, a Catalunya aquest pilar ha d'ésser un organisme intercomarcal, mitjancer entre la Generalitat i els municipis, l'associació dels quals forma la comarca.

1. La tasca informativa

Un repàs global a la tasca informativa del Servei de Premsa de la Diputació presenta a bastament l'índex de les realitzacions en la línia descentralitzadora municipal i comarcal que ha dut a terme la Diputació de Barcelona sota la Presidència, des del 2 de maig de 1980, de Francesc Martí (PSC), Vicepresidència de Jordi Conill (PSUC), i diversos diputats presidents de Comissions o grans àrees de servei, que, junt amb altres diputats, formen una Comissió de Govern d'una dotzena de diputats en la qual són representats tots els partits de la Diputació (PSC, CiU, PSUC, CC-UCD).

El Servei de Premsa de la Diputació, o Gabinet de Mitjans de Comunicació Social, té com a tasca essencial, dependent directament de la Presidència de la Corporació, la tasca informativa, no concebuda com a propaganda, que d'altra banda seria inútil, sinó com un servei als mitjans informatius per tal com és a través d'aquests mitjans de comunicació social que el ciutadà pot ésser informat de la marxa i de les activitats de les institucions democràtiques representatives escollides i pagades pel mateix ciutadà. No es tracta, per tant, de concebre els Serveis de Premsa o Gabinet d'Informació de les institucions democràtiques com una simple corretja de transmissió de notícies, sinó com uns departaments

"Al servei dels municipis i les comarques" és el lema de la Diputació. També, per tant, el Servei de Premsa organitza en aquest sentit les seves tasques

Les Diputacions han de fomentar el poder comarcal a través del suport als municipis

d'elaboració d'una política de comunicació, que en el cas del Servei de Premsa de la Diputació s'articula en tres eixos: la tasca informativa; la tasca d'ajut i suport a municipis i comarques en el camp de la comunicació i la tasca professional en l'ample món de la comunicació sota el principi que no pot haver-hi cap política informativa ni de comunicació sense recerca i col·laboració.

Del 2 de maig de 1980 al 2 de maig de 1981, la tasca estadística, des del punt de vista informatiu, del Servei de Premsa de la Diputació s'ha xifrat en més de mil comunicats enviats als mitjans informatius sobre marxa i activitats de la Diputació i en tota una sèrie de contactes amb aquests mitjans que s'han traduït, en el cas de les publicacions diàries de Barcelona, en 2.850 informacions a la premsa.

Per àrees, encapçalen el nombre d'informacions, amb prop de

450, les activitats vàries del President de la Diputació, seguida, aquesta informació, pels tres temes literàriament descrits com les tres "revolucions" de la Diputació en el seu primer any: "revolució psiquiàtrica" de gratuïtat en l'assistència i obertura de centres de dia i consultes externes; "revolució cultural" d'instrumentar totes les competències culturals de la Diputació al servei dels municipis a través dels Serveis Tècnics de Cultura; "revolució comarcal", encara en la primera fase d'estudi, d'absoluta descentralització econòmica i administrativa de la Diputació devers l'ajut als municipis i comarques. Segueixen diverses informacions sobre l'activitat d'Obres Públiques, des de carreteres fins a replantejaments de parcs naturals i creació d'escoles de la natura, sobre Medi Ambient i Agricultura. En totes aquestes activitats, la concertació amb els municipis respectius ha estat el principal criteri de descentralització.

Per temes concrets, la reforma

administrativa i els ajuts de la Diputació de Barcelona a la Generalitat encapçalen les informacions aparegudes als mitjans de comunicació (480 informacions). Aquest simple barem ja demostra com els dos objectius, que, junt amb l'objectiu més a la llarga de convertir la Diputació en un òrgan prioritàriament de suport a municipis i comarques, el President Martí fixà a l'inici del seu mandat, s'han acomplert: la reforma administrativa com a instrument de la nova política municipal-comarcal, i el suport econòmic a la Generalitat, incrementat en un 30% fins a dos mil cinc-cents milions de ptes. per a 1981, com a voluntat considerada "honor" per part de la històrica institució de la Diputació de Barcelona, la que proporcionalment ajuda més a la Generalitat de les Diputacions de Catalunya, i que vol ésser transferida a la Generalitat i esdevenir Consell Territorial, amb l'exclusiva competència de suport municipal i comarcal.

La Comissió de Govern de la Diputació. Tots els partits hi són representats.

Arrel / Diputació

Més de 3.000 informacions aparegudes a la premsa durant un any sobre la Diputació de Barcelona

La Reforma Administrativa i les seves vesants, el tema més tractat pels mitjans de comunicació

Els temes concrets més tractats per la premsa durant el darrer any sobre la Diputació de Barcelona són el Centre de Toxicomanies (amb més de 150 informacions), les consultes externes i centres de dia psiquiàtrics (també amb més de 150 informacions), i, amb més de 100 informacions cada tema, la creació del Gabinet d'Estudis Comarcals, els ajuts de la Diputació a l'Institut d'Estudis Catalans, els decrets del President Pujol sobre les Diputacions, els premis culturals de la Diputació, l'Escola de la Natura del Montseny, les activitats dels Mossos d'Esquadra, la nova carretera del Pla d'Anyella, les reformes a la Clínica Mental de Santa Coloma, la planta transformadora d'escombraries del Penedès, les activitats de la Diputació amb les cases regionals i les penyes flamenques andaluses, les dificultats financeres de la Diputació, diverses activitats de l'Institut del Teatre, i accions en el món de la comunicació del Servei de Premsa (congrés de la premsa comarcal, suport a ràdios municipals, reunions de gabinets d'informació, etc.). D'aquest resum estadístic, que en gran majoria conté activitats i realitzacions noves de la Diputació engegades en el termini d'un sol any, es desprèn la immensa activitat descentralitzadora realitzada

per la Diputació de Barcelona devers el servei concret als municipis i a les comarques, indicadora d'una voluntat política que, alhora que prepara la Diputació per esdevenir Consell Territorial, també prepara diversos serveis de la Diputació per ésser traspassats a la Generalitat en un estat de funcionament econòmic i administratiu agilitzat i desburocratitzat. Desposseir la Diputació d'un caràcter mastodòntic, llunyà del ciutadà, per passar a ésser una organització de serveis concrets d'ajut a municipis i comarques, ha estat i continuarà essent el criteri prioritari, per tal com ni la democràcia ni l'autonomia no podran consolidar-se a Catalunya sense un ple funcionament administratiu i social de les entitats supra-municipals i intercomarcals que han d'ésser els futurs Consells Territorials.

En aquest marc, la línia informativa del Servei de Premsa de la Diputació es dirigeix no solament als mitjans d'informació de Barcelona ciutat, sinó ben regularment als mitjans d'informació local i comarcal de tota la circumscripció de Barcelona.

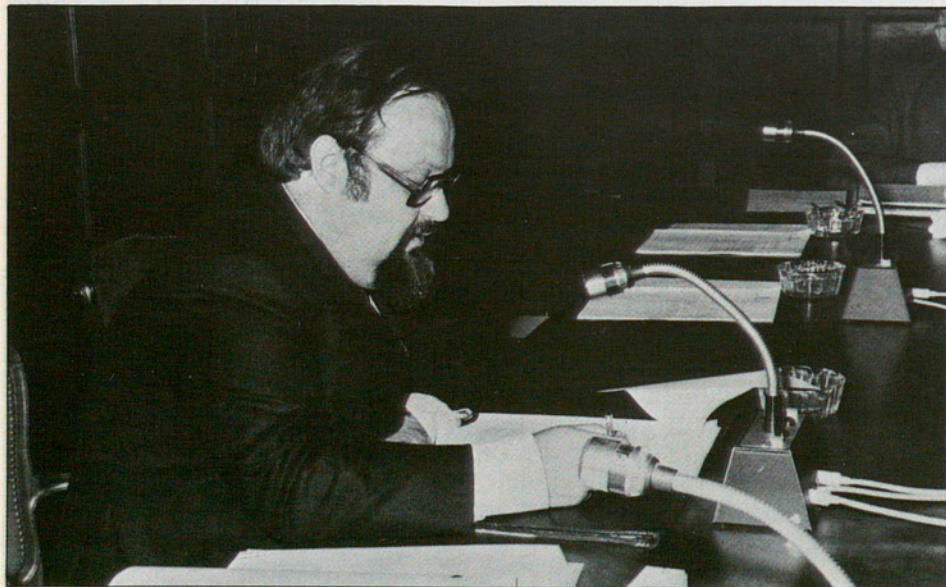
2. La tasca municipal-comarcal

A més de la prioritària tasca informativa, el Servei de Premsa o

Gabinet de Mitjans de comunicació social elabora la política informativa i global de comunicació de la institució Diputació de Barcelona. En la línia de la reconversió i descentralització dels serveis de la Diputació envers l'ajut directe a municipis i comarques, el Servei de Premsa ha endegat uns serveis propis que, entre altres més ocasionals, es concreten en tres línies fonamentals d'acció:

a) Suport informatiu i assessorament de comunicació als Ajuntaments de la circumscripció de Barcelona: hi ha hagut ja, al llarg del primer any de la nova Diputació, tota una sèrie de contactes amb Ajuntaments per tal de facilitar, a través de la infraestructura del Servei de Premsa de la Diputació, la informació important dels Ajuntaments devers els mitjans de comunicació de Barcelona; alhora, especialment per als petits municipis, s'està iniciant un assessorament i un ajut concrets en matèria d'informació, butlletins municipals, tramesa informativa sobre pressupostos i activitats de la Diputació que interessin els Ajuntaments, etc.

b) Suport a la premsa comarcal i local com a expressió que és de la necessitat informativa i global de comunicació a les comarques, onze a la circumscripció

Francesc Martí, president de la Diputació

DIPUTACIÓ
DE
BARCELONA

PROJECTE
DE
REFORMA ADMINISTRATIVA

Juliol Agost Setembre 1980.

Volum V

Prioritat als ajuts a la premsa comarcal i a les ràdios municipals

de Barcelona: és en aquest sentit, i per l'atenció prioritària que els futurs Consells Territorials han de tenir envers tota expressió cultural de les comarques, que el Servei de Premsa de la Diputació convocà el mes d'octubre algunes revistes d'informació local i comarcal de les comarques barcelonines, d'on va brollar la proposta de realització d'un Congrés de la Premsa Comarcal, al qual un secretariat format per les mateixes publicacions ha convocat tota la premsa de Catalunya.

És intenció del Servei de Premsa de la Diputació de Barcelona proposar al Congrés, junt amb altres Diputacions que s'hi han interessat, la creació en el marc dels respectius Serveis de Premsa de les Diputacions, d'uns Serveis Tècnics de la Premsa Comarcal, que potenciarien des de la infraestructura d'abaratiment de costos fins a les col·laboracions en la premsa comarcal de diverses personalitats només centrades en els mitjans informatius de la ciutat. Per la importància que el President de la Diputació dona al Congrés de Premsa Comarcal, que se celebra del 15 al 17 de maig, el primer número de la revista "Arrel" surt monogràficament dedicat —excepte en

el cas d'aquest treball sobre la Diputació de Barcelona i el Servei de Premsa— a aquesta realitat viva del nostre país, la premsa comarcal.

c) Suport a les ràdios municipals i comarcals, com a expressió també de la necessitat informativa i cultural a les nostres comarques: En aquest sentit, el Servei de Premsa de la Diputació de Barcelona ha establert lligams permanents amb l'òrgan permanent o coordinadora de les ràdios municipals i comarcals. S'ha concretat, en un primer moment, la col·laboració en l'oferiment de les dependències del Servei de Premsa i l'aprofitament de la seva infraestructura per a tot el que els calgui, i, junt amb els Serveis Tècnics de Cultura de la Diputació, també s'ofereix la plena col·laboració per a la realització de programes per a les ràdios municipals i comarcals a través del Centre de Programes, creat pels dits Serveis Tècnics de Cultura, en la línia d'instrumentar les competències culturals de la Diputació al servei dels municipis.

3. La tasca professional

L'activitat informativa i l'activitat

Treball professional vers la creació de l'Institut Català de la Informació

municipal-comarcal en el món de la comunicació, que realitza el Servei de Premsa de la Diputació de Barcelona, es completen amb l'activitat professional, que conté dos aspectes essencials:

a) Partint del fet que els Gabinetes de Mitjans de Comunicació Social de les nostres institucions democràtiques han de tenir, legalment en l'Administració i de fet en la consideració dels grups polítics, una professionalitat inequívoca, sense confusió amb el que és estrictament el domini de la publicitat i de les relacions públiques, el Servei de Premsa de la Diputació participà des de l'inici, a partir del mes de juliol de 1980, en les Trobades de Gabinetes d'Informació o Mitjans de Comunicació Social dels Ajuntaments de Catalunya, amb els quals està treballant per a la consolidació de les tasques que es continuen després de les dues primeres Trobades, que insistiren especialment en la necessitat de conscienciar els polítics sobre la indispensabilitat de la informació de cara al ciutadà, en la professionalitat periodística dels membres dels Gabinetes d'Informació i en la necessitat de l'associació d'aquests membres.

Jordi Conill, vicepresident de la Diputació

Arrel / Diputació

Divulgar el fons documental a través de publicacions monotemàtiques de selecció d'informacions

D'altra banda, el Servei de Premsa de la Diputació convocà, el mes d'octubre, la I Trobada de membres de Gabinet d'Informació d'institucions, partits i entitats públiques de Catalunya, en la qual es va definir, amb participació de prop de trenta Gabinet, la funció d'"agència sectorial d'informació" que tenen aquests Gabinet, els quals, per tant, han d'ésser considerats com a "mitjans de comunicació". En una propera II Trobada, es completarà aquesta definició, i les funcions, dels Gabinet d'Informació, i es podrà anar cap a la constitució de l'Associació Catalana de Gabinet d'Informació (de

la qual ja hi ha un projecte d'estatuts i règim interior) que podrà ser plenament compatible amb l'Associació Catalana de Gabinet d'Informació de l'Administració Local de Catalunya, que té una problemàtica i un camp més específics.

En tot cas, tant la iniciativa dels Ajuntaments com la d'institucions-partits-entitats mostren la necessitat, secundàriament corporativa i prioritàriament operativa, de l'associació i de la definició del paper que els Gabinet d'Informació han de jugar en una societat que vol la relació

de les Institucions democràtiques amb els ciutadans.

b) Partint del fet clar que sense recerca no pot haver-hi cap política de comunicació i que a Catalunya aquest camp encara està en gran part per explorar, el Servei de Premsa de la Diputació, conscient de la importància de les institucions en el món de la comunicació, ha emprès una sèrie de contactes i d'iniciatives, els primers amb la Direcció General de Mitjans de Comunicació de la Generalitat, amb la Facultat de Ciències de la Informació de la Universitat Autònoma i amb l'Associació de la Premsa de Barcelona.

La Torre de la Creu, a Sant Joan Despí, alberga un Centre de Dia psiquiàtric de la Diputació

D'aquests contactes ha sortit la conclusió de la necessitat d'aplegar esforços devers la recerca en el món de la comunicació, en el marc de poder constituir, segons les conclusions del Primer Congrés de Periodistes de Catalunya del 1978, l'Institut Català de la Informació, amb el suport de les institucions democràtiques de Catalunya. Lluís Bassets i Josep Maria Huertas, membres del secretariat del dit Congrés, estan treballant aquest aspecte, fonamental per al món de la comunicació a Catalunya.

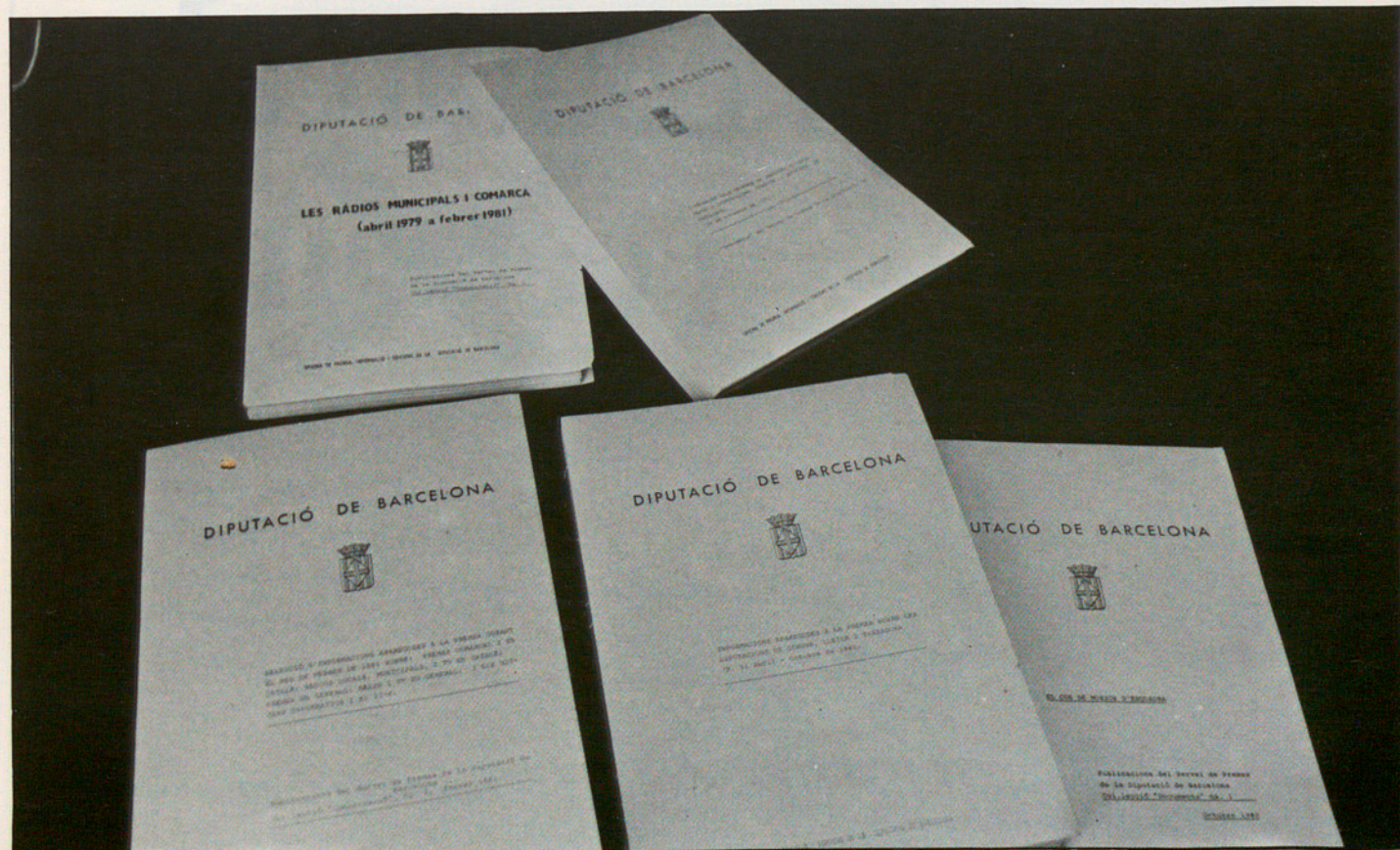
A nivell d'iniciatives, el Servei de Premsa de la Diputació, a part de tot el que representa la seva plena col·laboració en el Congrés de la Premsa Comarcal i les seves conseqüències, ha convocat unes primeres trobades de "documentalistes", d'institucions i entitats o persones privades, del món de la comunicació, a fi de saber què hi

ha i d'unificar esforços. Es precisament per un desig de servei professional que el Servei de Premsa ha iniciat també, des del passat mes de gener, la publicació mensual de "dossiers" que contenen allò que s'ha publicat a la premsa sobre temes, ordenats per subtemes, de premsa, ràdio i TV. D'aquests "dossiers", s'en fa un tiratge de cinquanta mensuals per als interessats en la matèria, a més d'altres "dossiers" monogràfics, com el de les ràdios municipals i comarcals, el de la premsa comarcal o el dels mitjans de comunicació i el 23-F. Una altra iniciativa ha estat la d'organitzar, sota el patrocini de l'Associació de la Premsa de Barcelona i en col·laboració amb el Servei de Premsa de l'Ajuntament de Barcelona i la Gerència de la Corporació Metropolitana de Barcelona, les Jornades d'Administració Local per a periodistes (maig-juny 1981). Finalment, entre altres futures iniciatives, cal destacar l'inici d'un cens

dels mitjans informatius de Catalunya, començant per la premsa comarcal.

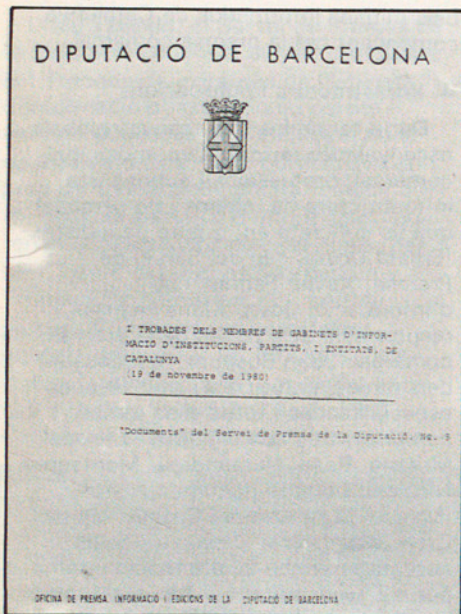
4. Infraestructura i publicacions

Dur a terme les tres tasques globals assenyalades (informativa, municipal-comarcal, professional) suposa una infraestructura de mitjans i de personal que es concreta en: quatre periodistes (Ernest Udina, cap del Servei de Premsa; Xavier Febrés, cap d'Informació; Josep Maria Huertas, responsable dels temes de la premsa comarcal; Joan Busquet, responsable dels temes municipals), amb tasques especialitzades i totes elles també comunes; tres administratives (Isabel Moreno, Rosa Jaumandreu, Montserrat Nicolàs), i quatre documentalistes (Manuel Creix, Antoni Casino, Mercè Creix, Montserrat Creix), els quals asseguruen també la informació interna per a la Generalitat i la Diputació, amb la col·laboració de dos documentalistes de la Generalitat, a través de dos

Arrel / Diputació

"Arrel" neix per arrelar millor la
Diputació en municipis i comarques

butlletins diaris (un de diaris i revistes d'informació general de Catalunya, un altre de diaris i revistes d'Espanya) que apleguen (amb un promig de 200 pàgines entre ambdós) totes les informacions i comentaris polítics importants i totes les informacions de la Generalitat i de la Diputació aparegudes cada dia a la premsa.

Per tal, però, de divulgar tot l'immens cabal d'informació que a diari s'acumula en el Servei de Premsa de la Diputació, s'ha constituït una secció de Publicacions, a través de l'edició, més o menys quinzenal, de "dossiers" de selecció d'informacions de premsa sobre temes concrets i de documents sobre fets o activitats de la Diputació. Totes aquestes publicacions s'apleguen en set col·leccions, des de temes de política i cultura general fins a temes ben concrets de departaments de la Diputació, passant pel ja esmentat "dossier" mensual sobre temes de

Comunicació. Tots aquests "dossiers" són enviats, gratuïtament, als interessats en cada matèria, amb l'esperit de prestar un servei documental eficaç als mitjans informatius.

Finalment, aquesta revista, "Arrel", és la nova publicació —aquest any trimestral i l'any vinent bimensual, per esdevenir mensual el 1983— del Servei de Premsa de la Diputació, i recollirà globalment tots els aspectes esmentats en aquest treball. Ens fixarem prioritàriament la línia de ser una revista al servei de les comarques i dels municipis barcelonins, objectiu que és també el prioritari en tota l'acció política, administrativa, assistencial i social de la Diputació, futur Consell Territorial de Barcelona. "Arrel" neix precisament per això: per arrelar més i millor la Diputació en el seu terreny natural: el municipi i la comarca. ●

Prensa comarcal i ~~censura~~

*Ordenación definitiva para evitar
el libertinaje demeritorio que disante
a la Patria y al Estado, atenta contra
ello y proclama el derecho a la men-
sura, a la insidia y a la difamación
como sistema metódico de destrucción de
España decididos por el renovo de poderes
ocultos (Ley 22 Abril 1938)*

*Exposició, de l'11 al 31 de Maig, a la Biblioteca de Catalunya
Diputació de Barcelona*

Dipòsit Legal: B. 15.214.1981 - G. Castell